

Sygn. akt I CZ 31/09

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi J.S. i L.S. o wznowienie postępowania postępowania w
sprawie z powództwa J.S. i L.S.

przeciwko U. Spółce z o.o.

o zapłatę,

zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 lipca 2004 r., sygn. akt [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 24 czerwca 2009 r.,

zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 25 lutego 2009 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie J.S. i L.S. na postanowienie tegoż Sądu z dnia 5 listopada 2008 r., w tej samej sprawie, odrzucające skargę wymienionych osób o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 6 lipca 2004 r. w sprawie [...].

Odrzucając zażalenie, Sąd stwierdził, że ze względu na treść art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 398 § 1 k.p.c. nie może być zaskarżone do Sądu Najwyższego postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5 listopada 2008 r. Wynika to stąd, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 71.900,43 złotych, a zatem jest niższa od minimum 75.000 złotych, które kwotowo pozwalają na wniesienie skargi. Ze względu zatem na art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373, 397 § 2, 394¹ § 3 i 398²¹ k.p.c. zażalenie było niedopuszczalne.

W zażaleniu do Sądu Najwyższego na postanowienie z dnia 25 lutego 2009 r. pełnomocnik skarżących zarzucił na podstawie art. 394 § 1 pkt 11 k.p.c. niezgodne ze stanem faktycznym i prawnym uznanie przez Sąd Apelacyjny, że powodowie są podmiotami gospodarczymi i w związku z tym ma do nich zastosowanie art. 398 k.p.c., tymczasem powodowie już w fazie składania skargi o wznowienie postępowania udowodniali, że nie są takimi podmiotami, pisma sądowe kierowane były do nich, jako do osób fizycznych, dotyczy ich zatem limit wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości 50.000 złotych. Pominięte też zostało, zawarte w zażaleniu, naruszenie prawa procesowego oraz zarzut nieważności postępowania z art. 413 k.p.c. Ponadto zarzucił brak odniesienia się do nowej okoliczności, wskazanej w piśmie powodów z dnia 6 listopada 2008 r., odnoszącej się do braku należytej reprezentacji w sprawie, której dotyczy skarga na wznowienie postępowania. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i skierowanie do Sądu Najwyższego zażalenia strony powodowej z dnia 19 grudnia 2008 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Istota problemu, który należy rozpatrzyć sprowadza się do ustalenia, czy skarżący mogą być potraktowani jako osoby fizyczne wywodzące skargę z powszechnego stosunku prawnego, czy wiąże się ona ze stosunkiem gospodarczym.

Wznowienie postępowania miałyby dotyczyć prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 6 lipca 2004 r. w sprawie [...]. Sprawa toczyła się z powództwa skarżących w związku z prowadzoną przez nich w formie spółki cywilnej działalnością gospodarczą w zakresie usług transportowych, przeciwko pozwanej spółce M. S.A., obecnie jako U. Sp. z o.o. Jest poza sporem, że roszczenia wiążą się z rozliczeniami stron umowy (umów) dotyczących ich działalności gospodarczej i jako przedsiębiorców (nazywanych w pismach pełnomocnika dawną nazwą podmiotów gospodarczych). Przez skarżących kwestionowane jest traktowanie ich jako przedsiębiorców i relacji prawnej między nimi, jako mającej charakter gospodarczy, ponieważ już od 28 maja 2002 r. zostali oboje wykreśleni z Ewidencji Działalności Gospodarczej; od tej daty, według nich nie są oni przedsiębiorcami.

Posługiwanie się jednak tym argumentem przez powodów i traktowanie, jako podstawowego argumentu w zażaleniu na zaskarżone postanowienie, jest wadliwe i nie ma znaczenia dla przedmiotowej sprawy. Przede wszystkim pełnomocnik powodów niezasadnie podnosi kwestię byłej firmy powodów i oddziela ich działalność gospodarczą od pozostawania osobami fizycznymi w sporze z pozwanym. Powodowie byli współnikami spółki cywilnej, która nie była i nie jest przedsiębiorcą (podmiotem gospodarczym) w rozumieniu prawnym. Przedsiębiorcami pozostają wspólnicy tej osobowej spółki, regulowanej przepisami kodeksu cywilnego (art. 860 i nast. k.c.). Zgodnie z art. 4. ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, podobnie jak z art. 2 ust. 3 obowiązującego w trakcie powstawania stosunków prawnych między stronami prawa działalności gospodarczej wynika, że za przedsiębiorcę uznaje się także wspólnika spółki cywilnej w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Spółka cywilna nie miała i nie ma żadnej firmy, może mieć tylko nazwę, a stroną wszelkich umów z kontrahentami takiej spółki są sami wspólnicy. Jeśli są nimi osoby fizyczne, to one z imienia i nazwiska są wspólnie stroną takich umów.

Skoro powodowie jako wspólnicy spółki cywilnej zawarli w zakresie swej działalności gospodarczej (transportu) umowę z pozwanym, będącym przedsiębiorcą, to umowa ta nie dotyczyła ich jako osób fizycznych w obrocie powszechnym, tylko osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej. W takim razie obowiązują ich reguły procesowe odnoszące się do przedsiębiorców. W trybie dotyczącym przedsiębiorców zapadł prawomocny wyrok, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania. Winna zostać ona rozpatrzona z uwzględnieniem przepisów odnoszących się do stosunków między przedsiębiorcami. Nawet jeśli sprawa ta miałaby być po wznowieniu postępowania prowadzona już w zwykłym trybie, a nie według przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych (art. 479¹ i nast. k.p.c.), to samo rozstrzygnięcie o dopuszczalności wznowienia postępowania musi nastąpić z uwzględnieniem przepisów, według których postępowanie dotychczasowe było prowadzone, jako że wznowienie ma dotyczyć sprawy zakończonej prawomocnym wyrokiem, ważnym i wydanym w określonym trybie procesowym.

Należy zatem stwierdzić, że zawarcie umowy z przedsiębiorcą przez wspólników spółki cywilnej w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, powoduje zastosowanie reguł procesowych odnoszących się do przedsiębiorców. Skoro w trybie dotyczącym przedsiębiorców zapadł prawomocny wyrok, to i skarga o wznowienie postępowania, którego ten wyrok dotyczy winna zostać rozpatrzona z uwzględnieniem przepisów odnoszących się do stosunków między przedsiębiorcami, mimo że w chwili rozpoznawania skargi spółka cywilna była rozwiązana, a wspólnicy wykreśleni z ewidencji przedsiębiorców.

Jest bezsporne, że wartość zaskarżenia wynosiła w sprawie mniej niż 75 tys. złotych, wymaganych w sprawie gospodarczej, jako minimum dla złożenia zażalenia od postanowienia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie (art. 394 § 2 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c.). W sprawie ma zatem także zastosowanie art. 479²² k.p.c., na którego to podstawie, jako złożona po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się wyroku została odrzucona skarga o wznowienie postępowania, wskazanym na wstępie postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 5 listopada 2008 r.

Jeżeli więc zakończona prawomocnie wyrokiem sądu drugiej instancji sprawa gospodarcza (art. 479¹ § 1 k.p.c.) dotyczyła wartości przedmiotu zaskarżenia, niższej niż kwota minimalna, pozwalająca na wniesienie skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.), to od postanowienia odrzucającego skargę na wznowienie postępowania nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 2 k.p.c.).

Odnosząc się do innych zarzutów zażalenia na zaskarżone postanowienie należy stwierdzić, że całkowicie pozbawione jest uzasadnienia faktycznego i prawnego twierdzenie o pozbawieniu możliwości przedstawienia swoich racji przez skarżących i wywodzenia z tego nieważności postępowania na podstawie art. 379 pkt 5 k.p.c. Zastosowanie art. 479²² k.p.c. wynikało z tych samych przesłanek, które nieskutecznie podważają skarżący, a sprowadzających się do ich pozycji prawnej jako przedsiębiorców w chwili zawierania i realizowania umów, o których rozliczenie chodzi od początku w sprawie. Nie można też podzielić zawartego w zażaleniu zarzutu nieważności postępowania, będącej podstawą jego wznowienia na gruncie art. 401 pkt 2 k.p.c.

Z powyższych powodów należało zażalenie oddalić na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.